

Černovláška a postřelený drak

Stál jsem na bráně v 7.30 jako obvykle. Řidiči mi ale suše oznámili, že pravidelná linka základna – nemocnice o víkendu jezdí v 9.30. Potřebuješ nějaký extra pohyb? Asi ne. Chtěl jsem jít na standardní ranní vizitu. Tak jdu zpět a posílám mailing. Později vyjedeme ze základny a noříme se do víkendového mumraje. Chlapi mají za pasem tradiční dýku jambiya. Míjíme ale borce, co tam namísto ní má vyložené dva mobilní telefony. Holt tradice i tady ustupuje mobilní digitální demenci.

Domy podél ulice vypadají tak trochu jako z městečka na Divokém západu. Ale místo Saloon tu mají nápisy v arabštině a počítám, že pivo tu nečepujou. Doprava zhoustla natolik, že se pohybujeme krokem. Oběma směry proudí nekonečná řada nejrůznějších aut. Převládá toyota tak jako ve všech Jemenu podobných zemích. Co řidič, to standardně přilepená ruka na klaksonu. My to máme dokonce s policejním doprovodem. Postarší policista kráčí na levoboku našeho hilluxu a pro mě trochu komicky „odhání“ auta v protisměru. Občas dokonce zahrozí prstem a přísně se zamračí. Výsledek je, že jsme nezrychlili ani o minutu. Ale velice uctivě děkujeme a kyneme mu, když po deseti minutách a dvou stech metrech jízdy opouštíme hlavní a zabočujeme k nemocnici.

A tam jsem ji uviděl. Od nemocnice přichází asi tak desetiletá holka. Černé, dlouhé vlasy jí prostě splývají přes ramena. Oči má jako uhlíky. Obyčejné tričko a obyčejné džíny z ní dělají v místních podmínkách pro mě úplné zjevení. Možná bych si jí ani nevšiml, ale nemá abáju ani hidžáb. To první je tradiční dlouhý šat pro ženy. To druhé je šátek, který zahaluje minimálně vlasy a občas končí jen úzkým průzorem kolem očí. Pak už je to nikáb. Dívám se na ni a Doris mi říká, že ještě tak rok, možná dva, a bude se muset oblíknout jako všechny ženy tady. Je mi z toho smutno. Z malé holky se tímto stává žena. Teď je ještě svobodná. Proběhne kolem mého okénka a je fuč. Možná pro tuhle princeznu zachráníme jejího draka. Když píšu draka, myslím na konkrétního draka veskrze statečného, s velkým a málem postřeleným srdcem. A s velkou touhou žít. Křestním se jmenuje Dhan a dostal zásah kalašnikovem, který ležel doma na stole. Někdo ho neopatrně zvedl. Vyšla rána. Ta Dhanovi nejprve přerazila obě kosti předloktí. Dál nadvakrát pronikla bránicí, pod kterou nadvakrát prostřelila žaludek a nadvakrát i tlusté střevo. Po cestě smetla ještě i slezinu. Vyšla zády. Na Emergency mu zajistili životní funkce a zavedli hrudní drén. Vyteklo něco přes 250 ml krve a pak se to zastavilo.

Udělalí jsme rentgeny a připravili ho na operaci. V hlavě mi obsesivně běží příběh. Toho draka zachráníme. Protože on jednou potká tu krásnou černovlásku, zamilují se do sebe a budou mít kupu dětí. Posraná válka!

Jsem u stolu s Raoofem. Udělá rychlý řez do břicha. Nacházíme nepořádek, který za sebou projektil nechal. Bráníme další kontaminaci břišní dutiny stolicí. Zvedám Raoofovi levou polovinu břicha, aby rychle vyndal slezinu. Tři peány, podvazy a leží na instrumentačním stolu. Dále Raoof z jedné a já následně z druhé strany zašíváme krvácející žaludek. Za pár minut se vracíme ke střevu. Udělám rychlou resekci a začnu šít spojku. Správně bych měl v takovém případě udělat vývod. Dhan je stabilní a je mu jedenáct. Kontaminace břicha stolicí byla minimální. Při představě, že je to moje dítě, co bych dělal? Ušil bych mu tu spojku namísto byť jen dočasného vývodu střeva. Ta by ho tady v Jemenu autovala. Už takhle je to hubenej kluk, který jistě minimálně občas mívá hlad. Spojka je hotová. Šiju a teče mi slza. Nikdo si toho nevšiml, neukápla, sjela do roušky. Doprdle! Děti do války nepatří! Rychle kontroluju ještě slinivku a Raoof zašívá břicho, zatímco já se dívám na cáry rozstřeleného levého předloktí. Mezi kousky svalů leží desítky malých úlomků předloketních kostí. Vyplachuju to, odstraňuji všechno mrtvé i za cenu, že bude díra větší. Až se to vyčistí, bude se teprve stabilizovat kost. Dělam sádro a ruku fixuji. Černovlásko, drak bude OK. Jenom tou levou tě bude zcela jistě trochu hůře objímat. Myslím, že teď mi pro změnu sjela do roušky slza z druhého oka. Z nevspání, přeci...

Před Dhanem jsem pomáhal ortopedovi. Dělal zevní fixaci zlomeniny horní části holenní kosti. To je vždycky trochu složitě. Eshan je ale zkušený ortoped s rentgenovými očima. Když se pár měsíců na zlomeniny díváte a pár let na ně saháte, naučíte se cítit téměř absolutně správné repozice zlámaných kostí, okraje kloubů a další kostní struktury, které běžnému chirurgovi bez rentgenu anebo cétéčka unikají. Svižně a s nonšalancí nasází transtibiální hřeb pod plató a proti němu na kolmici další směrem dopředu. Tři piny pod sebou do holenní kosti pod zlomeninou. Na to karbonová konstrukce přes spojky a je to, *chalas*. Odbíhám na oběd, a když se vrátím, Raoof už má hotový císařský řez. Jakmile rozrazím dveře sálu, u další pacientky pokládá na instrumentační stolek ektopické těhotenství. To je moment, kdy se plod usadí mimo dělohu a svým růstem jednoho dne způsobí krvácení do dutiny břišní, které může být pro ženu fatální. Pro tuhle naštěstí ne a jeden zbylý vaječník s vejcovodem ještě určitě odvede svoji práci. Na chodbě se chvíli bavím s anesteziologem Maherem. Probíráme mimo jiné i citlivé vztahy mezi chirurgy. Můžete být doslova levý jako šavle,

arogantní jak naši politici a hloupý jako Honza, ale stačí mít správný věk, a je to. V této kultuře jste respektuhodný.

Když jsem včera na základě hobloval přibržděné kolo rotopedu – stál jsem ve šlapkách, abych si tu nudu alespoň trochu zpestřil –, pozoroval jsem po očku dvoumetrového Yanna, který pro změnu hobloval běhací pás. Má fyziognomii běžce. To je na první pohled patrné. Tenhle klidný, tichý kluk, kterému ještě nebylo třicet a který to tady má všechno na starosti, je ultramaratonec. Sedíme spolu později u večeře.

A co, běháš?

Běhám.

A co běháš?

Běhy.

Tak takhle bychom v konverzaci moc nepokročili. Vykopávám.

Já zkouším železného muže. Už asi čtvrtým rokem. A nedávno jsem běžel padesátku koloběhu s Bárrou z Řípu do Prahy. Říp je takový kopec u nás. Praha zas takový město. Víš?

Já běhám. Běhám stovku.

Jako stovku na čas? To ne.

Někdy mi těch sto kilometrů docela trvá.

Aha. Tak já se proberu a zajedu se svou zkušeností polovičního železnáka. Mám před sebou hrdinu ve všech ohledech. Nakonec se rozkecal, a tak teď už znám většinu závodů ve Francii. Respekt. A přidává se Salvatore:

Běhám u nás v Libanonu. Taky nějaké delší štreky.

Je to poprvé, co na misi místo fumátorů sedím mezi ultramaratonci. Všiml jsem si, že kluci stejně jako já denně potřebují pohyb. Ale že budu i v tomto ohledu v tak vybrané společnosti, to jsem nevěděl. Z nemocnice přicházím až k desáté večerní. Přeshvihl jsem mandatorní zavíračku o dvě a půl hodiny. Yann rozumí. Do tělocvičny už nepůjdu. Ne, že by se mi nechtělo, ale budil bych ostatní. Nespím třicet šest hodin v kuse, snad to dneska půjde i bez sportu. Snad to bude na můj mozek a duši stačit.